

PANC SOVA és VIDÉKE

Politikai és társadalmi hetilap.

WOCHENBLATT für POLITIK und SOCIALE INTERESSEN.

Szerkesztői-Iroda: Templom-utca 6-ik sz. alatt.
A lap szellemi, valamint anyagi részét illető minden közlemény ide intézendő.
Előfizetési díj: Egy évre 5 frt; Fél évre 3 frt 50 kr.; Negyed évre 1 frt 25 kr. — Vidékre: Egy évre 5 frt 50 kr.; Fél évre 3 frt 75 kr.; Negyed évre 1 frt 50 kr.

A lap megjelenik minden vasárnap. — Kéziratok nem adnak vissza. Aláírás nélkül beérkezett cikkek nem vétetnek tekintetbe. — **Hirdetések:** Az egy-
30 kr. ide nem érve. Gyakoribb, vagy nagyobb hirdetésekért árlevegővel szolgálunk. Nyitásban 15 kr. — A lap egyes számának ára 10 kr. Kapható a lap kiadóhivatalában és a Vig Er-téle könyvkereskedésben.

Redaktionsbureau: Kirchengasse Nr. 6.

Sämtliche sich auf den intellektuellen, oder materiellen Theil des Blattes beziehende Sendungen sind hiesher zu richten.

Pränunm.-Bedingungen: Auf ein Jahr 5 fl., halbj. 2 fl. 50 Kr.; viertelj. 1 fl. 25 Kr. — Prov.: Auf ein Jahr 5 fl. 50 Kr.; halbj. 2 fl. 75 Kr.; viertelj. 1 fl. 50 Kr. Das Blatt erscheint jeden Sonntag. — Manuscripte werden nicht zurückgegeben. — Ohne Unterschrift eingesendete Artikel werden nicht berücksichtigt. — **Inserate:** Die einspaltige Petizeile oder deren Raum kostet 6 Kr., tabellar. Satz 10 Kr. Die jedesmalige Stempelgebühr von 30 Kr. nicht mit inbegriffen. Bei häufigeren Annoncierungen nach Abfindung. — **Offener Sprechsaal:** 15 Kr. — Die einzelne Nummer kostet 10 Kr. — Zu haben in der Administration und bei Hr. Vig

Előfizetésre való felhívás.

Oktober 1-jével a „Pancsova és Vidéke“ utolsó évnegyede kezdődött. Midőn igen t. olvasóinkat a további előfizetésre felkérjük, kérjük egyúttal mind azon előfizetőinket, kik még régebb tartozásaikkal hátra vannak ezek mielőbb való beküldésére.

Az előfizetési feltételek a lap élén láthatók.

A „Pancsova és Vidéke“
kiadóhivatala.

Pränumerations-Einladung.

Mit 1. Oktober begann das letzte Quartal des „Pancsova és Vidéke“. Indem wir unsere geehrten Leser zur ferneren Pränumeration höflichst einladen, ersuchen wir diejenigen Abonnenten, welche im Rückstande sind diesen möglichst rasch einzusenden.

Die Pränumerationspreise sind am Kopfe dieses Blattes ersichtlich.

Die Administration
des „Pancsova és Vidéke“.

A parlamenti harc.

A július hóban elnapolt országgyűlés folytatja munkálkodását. A szabadelvű párt értekezletén egész egyetemen és tárgyilagosan kifejtette a kormány programját, mely szerint a legközelebbi ülésen megválasztatnak a delegáció tagjai, mire a kormány be fogja terjeszteni úgy a jövő évi költségvetést, mint a reformjavaslatokat. Mialatt a delegáció ülészik, a ház bizottságai a költségvetést és a reformokat fogják tárgyalni, melyek közt természetesen a közigazgatás államosítása képezi az ülésszak legfontosabb feladatát. A delegáció munkálatainak befejezte után következik a költségvetés, és amint ezt megszavazták, az államosítás, a melyre a tárgyalások súlypontja esik. — Ugyanez időben fejtette ki gróf Apponyi és hí fegyvernöke, Beöthy az ellenzék programját Jászberényben és Kassán, a mely ellenzék a sokszoros változás után most a nemzeti párt nevét igényli magának. A pártvezér nyíltan kijelenti most, hogy is-

mét kibontja a harci zászlót és megüzeni a hadat Szapáry gróf kormányának, nem csupán intézkedéseinek. Beöthy nem hogy az egyes minisztereken egy szálnyi jót sem, Apponyi a kormányrendszert s főleg annak oszlopát, a miniszterelnököt támadja meg s nyilatkozik különösen a felekezeti zavarok és az oláhok agitációja felől, melyek megláztatják a nemzet egységének és szilárdságának tudatát, míg a nehézségeket a kormány okozza képtelensége által s nem tudja azokat megszüntetni. A közigazgatás államosítására, a mely pedig éveken át volt Apponyi vezetése alatt a párt jelszava, többé nem fektet súlyt, ellenben a Kossuth-kultusznak ünnepi tisztelettel adózik, a minek a szélső ballal kötött szövetséget kell megerősítenie.

Elkeseredett parlamenti harc van tehát kilátásban, egy egészen személyes küzdelem, itt Apponyi! itt Szapáry! — annyival elke-eredettebb, minthogy belátja Apponyi, hogy nincs kilátása győzelemre s reményli, hogy a szabadelvű párt kebelében szakadást idézhet elő, meghiusulnak ama bizalmi, melylyel a párt viseltek Szapáry gróf iránt. A kettős ellenzék természetesen a költségvetési vitát fogja csatamezőnek választani s még az obstrukciótól sem riad vissza, csak hogy megakadályozza a közigazgatás államosítását és bebizonyítsa, hogy gróf Szapáry nem képes keresztül vinni programját, mert az államosításnak ugyanaz a fontossága van a Szapáry-minisztériumra, mint az ir homerulnak a Gladstone-kormányra. Csak az államosítás által lehet ama kedvezőtlen állapotokat elhárítani, gyökeresen megszüntetni, melyek a vármegyékben a választott hivatalnokok igazgatása alatt történnek, kik egyes helyi klikkek teremtényei, és a törvényhatósági közigazgatást minden megyében családi kompromisszumok zsákmányává lenni engedik. A nemzetiségek agitációját, főleg az oláhokét, szintén csak az államosítás által lehet elnyomni. Hisz az oláhokra nézve a nemzeti kérdés nagyrészt kenyérkérdés, mert a román fiatalok, kevés kivétellel, vagyontalan s nem áll összekötöttségben a magyar földbirtokosokkal, a kik különösen Erdélyben hangadók a választásoknál. A szegény oláh ifjunak, a ki szorgalmasan elvégezte tanulmányait, minden törvényhatósági állásról le kell mondania

a megyei szolgálatban, majd ha a ki nevezés lép a választás helyébe, remélheti csak, hogy hivatalhoz jut, most természetesen az agitátorok zászlója alá áll.

A parlamenti harc, a mely elé megyünk, tulajdonképp párbaj lesz Apponyi és Szapáry közt, inkább a személyek, mint az elvek küzdelme, mert mind a kettejüknek politikai alapelvei oly közel állnak egymáshoz, hogy csak gyakorlott szem tudja köztük a határt megkülönböztetni, de a vezérek oly mereven állnak egymással szemben, hogy együttthaladásuk teljes lehetlenséggé lesz. Apponyit már 18 esztendő óta ismerjük az ellenzék padjain, láttuk, mint lett az ultramontán-konzervatív hernyóból többszörös vedlés után most egy ragyogó pillangó, melynek csillogó szinompája minden szemet megveszteget; beszédei ugyanazt az élvezetet nyújtják, melyet egy színész mesteri játéka nyújt, a ki egészen beleléte magát szerepébe. Most az agitátor szerepében tetszeleg, tel akarja kelteni a nemzetet érzéketlenségéből, tanuljon meg a nemzet teljes erejéből a karni, akkor aztán ténynyé is lesz az akarata. Ezt a szót Kossuth-tól tanulta Apponyi, a ki néhány nappal ezelőtt mondta azt, de Kossuth szótárában természetesen más, mélyebb értelme van annak, mint a nemzeti párt vezérének kommentárjaiban, a ki tulajdonképpen csak egy akaratot vár a nemzettől, azt t. i., hogy gróf Apponyi állíttassék a kormány élére.

Gróf Apponyi fényes ékecszólásával szemben áll Szapáry egyezéru beszédmódja, a ki nem szép frázisokkal ékeskedik, hanem az által győz meg, hogy minden egyes szavánál érzi az ember, miszerint az, a mit mond, hí kifejezése egy, a haza hosszú szolgálatában megérett államférfi benső meggyőződésének, a ki a nemzet következetes előrehaladását nem hamarkodja el s mindig csak annyit állít maga elé feladatul, a mennyit az adott körülmények közt el lehet érni. Ez biztosítja számára a korona és a ház bizalmát, ez teszi őt a nemzet vezérévé, mely egész terjedelmében ismeri a különbséget az agitátor szónoklatának pompája és az államférfi czéludatos működése közt és ez utóbbit erős bizalma által méltányolja.

(A „P. C.“ számára írta Pulasky Fer.)

A szabadság szervezése.

Mint minden elemi erő, úgy a szabadságot is, és ezt még inkább, mint minden más, az emberiség szolgálatában állót, szervezni, fékezni s őrizni kell, ha azt akarjuk, hogy az emberi társadalomnak hasznára legyen és ne hasson rá zavarólag, szétbontólag s rombolólag.

Megmérhetlenek a vívmányok, melyeket a szabadelv az alkotmányos ujjaszületésnek, az újra kivívott nemzeti állami létnek az 1867. évvel kezdődött korszaka alatt tett Magyarországon. Nemcsak az uralkodó párt, a mely magát nyíltan s fenntartás nélkül szabadelvűnek nevezi, hanem az ellenzéki pártok is a szabadelvet vallják, sőt e tekintetben, legalább szóval, túl akarják licitálni a szabadelvű pártot és nemcsak hogy egyetlen párt vagy töredék, de általában egy ember sem létezik Szent István koronájának területén, a ki reactionárius irányzatokat, az 1848-iki szabadság elveivel ellenkező nézeteket nyilvánosan vallana. Természetesen más az, amint némelyek, kik a közönség előtt tele veszik a szájukat szabadsággal, nemzeti souverainitással s egyéb népszerű jelzőkkel belsejükben gondolkoznak: „qui a bu, boira” — a ki ivott, inni fog, — mondja a találó francia közmondás és tudjuk, hogy sokan azok közül, kik ma a nemzeti, az 1848-as, valamint a függetlenségi táborban vannak, annak idején jó nagyokat ittak az abszolútisztikus kehelyből. Azon coram publico mindnyájan szabadelvűek és demokraták vagyunk s ez kétségtelenül a szabadelv győzelem, diadala.

Es hogy a szabadelvű kormányzat alatt tényleg is mily mértékben uralkodik a szabadság, azt elég világosan megmutatták az utóbbi napok. Háborítatlan, korlátlan megtehettek mindent, a mit a valódi lelkesedés és még a Kossuthkultusz farizeusai is alkalmasnak tartottak a nagy aggyastán 90-ik születésnapjának megünneplésére. A hol az autonóm hatóságok vagy testületek az intézkedések elé határt nem vontak, a mit a rendezők jónak tartottak, minden megtörténhetett; az állami hatóság semmibe sem avatkozott.

Tegyük szívünkre a kezünket: mértékletesen és tapintatosan éltek-e mindenütt a szabadsággal? Minden eltölgatatlannak be kell vallania, hogy sok visszaélés, ügyetlenség, sőt meg nem engedhető is történt. Bizonyosan nincs magyar, a ki Kossuthot nem tiszteli mint az 1848-iki dicső eszmények megtestesülését és ha, mint ezt Budapest fő- és székváros képviselő testülete tette, a vélemények és ellenvélemények nyílt, loyális, szabad kicserélése után, a lelkesült pillanat befolyása alatt azt a határozatot hozzák, hogy a nagy aggyastán ama község diszpolgárvá választott, melynek ő oly nagy szolgálatokat tett: ezt annál kevésbé lehet kifogásolni, minthogy maga a határozat éles határt von az 1848-iki 1849-iki és 1867-iki Kossuth közt, a modern szabadság megalapítója és a kiegyezés és korona engesztelhetetlen ellensége közt. De mindenütt ily loyálisan és tapintatosan jártak el? Egyes helységekben és vidékeken a másként gondolkodók nem-e forrálsan terrorizáltattak a túlzók részéről? Es a lelkesedés kifejezésében helylyel-közzel nem mentek-e tovább, mint sem a törvény szentsége, a loyális, a magyarral vele született loyálisággal megengedi?

Ennek nem szabad történnie; az ilyes a vadság és féktelenség bélyegét súti a nemzetre, a mely a külföld előtt nem válik becsületlenné s nem szerez számunkra rokonszenvet. Magyarország nem köztársasági, hanem monarchikus érzelmű és szereti koronás királyát, ezt az eszményét egy becsületesen alkotmányos tejedelemmel, az ország nemes, jószágos atyjának, szereti a legbensőbb, hártatlan nagybecsűléssel. Es maga Kossuth adott legfeljebb követőinek egy félre nem érthető intést, hogy mint kellene magukat viselniük, midőn kijelentette, hogy közte és a függetlenségi párt közt mély szakadás van s midőn mondta: „az ember ne menjen fejfel a falnak”. — Mindezt csak a czéliből hozza elő a „Pester Correspondenz”, hogy bebizonyítsa a szabadság és ennek hordozója, a szabadelvű párt szervezésének szükségességét, elengedhetlen, elhalaszthatlan sürgős voltát egész Magyarországon. Mint látjuk, nemcsak a választásoknál, hanem egyébként is szükséges, hogy mint a többi pártoknak, a szabadelvű pártnak is legyen állandó szervezete és váratlan eseményeknél ne ámttas-

sék el az extrém ágítatók által. Mint a tüzet, a szabadságot is az embernek kell őrizni és féken tartani, mert jaj, ha szabadságára bocsátják...

Az új pénzről.

Alapvonásai az új törvényeknek.

(Vége.)

Ilyenformán a most már törvényerőre emelkedő értékszabályozás szükségessé teszi a másik állam kormányával egy szerződés létrehozását.

Ez a szerződés a koronaértékben való forgalmat egész az 1910. évig biztosítja. Az ezüst-, nikkel- és bronzpénzeknek forgalomba hozatala a 30:70 viszony alapján történik.*) Ép úgy a forgalomban lévő 312 millió forint államjegynek visszaváltása is a 30:70 viszony alapján lesz.

C) Az aranyforintra szóló kötelezettségeknek koronakeretben aranyermékben való teljesítéséről szóló törvény.

Ez a törvény azt határozza, hogy oly kötelezettségek, melyek magyar vagy osztrák arany forintban teljesítendők, az adóválasztása szerint a monarchia mindkét államában vert koronaértékben arany érmékben is teljesíthetők.

Megállapítatik, hogy ily fizetéseknel 42 magyar vagy osztrák aranyforint a koronaértéknek aranyérmében 100 koronával számítandó egyenlőnek.

E szerint tehát 5/4 drb 8-forintos — 100 koronával.

I aranyforint — 1 papir- vagy ezüstforinttal, ha hozzáadunk 19/31% árfolyam szerinti részt.

Megállapítatik, hogy ezek a rendelkezések különösen a határvízvezetéseknel is alkalmazandók.

D) Törvény, mely az osztrák-magyar bank alapszabályai 87-ik cikkének kiegészítéséről szól.

Hogy az értékváltozás oly módon alakítsák, miszerint a törvényesen bevezetett aranyérték az üzlet folytatásában is tökéletes érvényre jusson szükségesnek mutatkozott a bank üzleti forgalmát oly irányba terelni, hogy az kötelezve legyen, mint más birodalmi bankokban, aranyat rudakban egy meghatározott összegért vásárolni.

Igy a német birodalmi bank egy kilogramm aranyat 2784 márkával, a franciaországi bank pedig 3437 frankon vesz. Minthogy 1 kilogramm finom aranyból 2790 márká veretik, úgy a levonás, mit a német birodalmi bank tesz, 6 márká, és minthogy Franciaországban 3444/4 frank veretik, itt a franciaországi banknak levonása 7/4 frankot tesz ki.

Ez a levonás a veretési költséget képviseli.

A koronaértékről szóló törvény szerint egy kilogramm finom arany — 3280 koronával vagy 1640 forinttal ér fel.

A veredij legfeljebb, mint már említve volt, 3% rész tehet ki. Altalában azonban azon hiszem uralkodik, hogy az osztrák-magyar bank az aranynek verediját kilogrammonként ezen legkisebb árban 1637 frt — 3274 koronával fogja megállapítani.

Az aranyértéknek behozatala a bankra azt a kötelezettséget rója, hogy a forgalmat (giro) és utalvány- (check) ügynek minél előbbi és a legzárlebb alapon való ledolgozásáról gondoskodjék, úgy hogy nálunk is mindama, az aranyállapot megtartására szükséges berendezések meghonosítottassanak, melyek a külföldön már évtizedek óta a legelőnyösebben alkalmaztatnak.

E) Némely államadóság bevételeiről s a koronaérték behozatalára szükséges arany beszerzéséről szóló törvény.

E törvényben a pénzügyminiszter felhatalmazatik, hogy a lent felsorolt tartozások kötvény-, valamint részvénybirtokosainak a kötvényekben vagy részvényekben kifejezett tőkét az állam és az állam által megváltott vasutak korábbi birtokosai nevében és helyett fölmondhassa és a mennyiben a bevonandó kötvények vagy részvények birtokosai a kibocsátandó mérésnél több kamatozású kötvényeket elfogadni hajlandók nem

*) Mint a koronaértékre vonatkozó törvényből látható, 200 millió 1-koronás érme lesz verve, melyből 60 millió a mi államunkra, 140 millió pedig Ausztriára esik; épígy 60 millió korona nikelérméből 18 esik Magyarországra, 42 pedig Ausztriára és 20 millió bronzérméből 70 millió a mi részünkre, 132 millió Ausztriára.

lennének, a bevont kötvények is illetőleg részvények névszerinti tőkeértékét készpénzben kifizethesse.

Bevonandók lesznek: az 5%-os magyar papíráradéknak összes kötvényei, továbbá a maradvány- s irtványföldváltásnak kötvényeiből, az államosított első erdélyi, dunadrávai, alföld-fümei, budapest-pécsi, első magyar gácsországi, magyar nyugati és magyar északkeleti vasúttársaságok részvényeiből, az államosított magyar északkeleti vasút 5%-os ezüst elsőbbségi kölcsönéből, az államosított nyugati vasút 1. és 2. kibocsátású 5%-os ezüst elsőbbségi kölcsönének a magyar vonalakat terhelő részéből, az államosított magyar északkeleti vasút 6%, 0,1 és 5% os arany elsőbbségi kölcsönéből, valamint a magyar vasutak által kibocsátott egye-itett elsőbbségi kölcsönből mindazon címletek, melyek 1892. július 1-től kezdve válnak esedékesekké.

A kölcsönök fölmondása csak a kamatszélvények esedékességének határnapjára történhetik s legalább három hóval korábban közzéteendő.

Az északkeleti vasútnak részvényeit kivéve, melyekre az 1891. évi II. törvénycikkkel beczikkelyezett szerződés 4-ik szakasza lesz irányadó, a fölmondott címletkel teljes tőkeértékük szerint és ugyanazon pénzértékben fizetettnek vissza, mint a mely pénzértékben az illető adósság nem kisorsolt címletei eddig is beváltak.

E tartozások bevonása végett alacsonyabb kamatozású koronaértékre szóló adómentes járadékkötvények, míg az adósságok bevételeire 4%-os aranyjáradékhoz hasonló adómentes kötvények bocsáthatók ki.

Arra is felhatalmazatik a pénzügyminiszter, hogy koronaértékre szóló járadékkötvények helyett esetleg ezeknél mérsékelt kamatozású adómentes törlesztéses kötvényeket kibocsáthasson.

Az ezen művelet keresztülvitele után megmaradó aranykészlet, a pénztári készletekből e célra kihalasztandó 45 millió aranyforinttal együtt, kizárólag pénzüzerési s illetőleg valutarendezési célokra használható föl.

Helyi hírek.—Lokálneuigkeiten.

Beförderung. Der auch in unsern Kreisen wohlbekannt Oberingenieur Felix Büchler wurde vom Kommunikations-Ministerium mit der Regulierung der Aluta betraut. Diese riesige Arbeit wird ein ganzes Jahr in Anspruch nehmen.

Städtisches Budget. Der Voranschlag unserer Stadt für das Jahr 1893, nicht minder der des Armenfondes, des Beamtenpensionsfondes und des Temes-Uferbaufondes, wie es in der am 15-ten Oktober laufenden Jahres abzuhaltenden V. ordentlichen Generalversammlung des städt. Munizipiums verhandelt wird, liegen wie auch die Berichte der Budgetcommission und des Magistrates zur Einsicht bei der städtischen Buchhaltung vom 29. September bis 4. Oktober 1. Jahres auf und können von den Steuerzahlern eingesehen werden.

Urlaub. Oberstadthauptmann Dr. Ruttner Sándor hat vom Urlaub zurückgekehrt, am Sonntag seinen Dienst angetreten. Stadthauptmann Rakicsics Sándor hat seinen vierwöchentlichen Urlaub angetreten.

Fabrikeninspizirung. Dienstag Nachmittags inspizirte der vom k. u. Handelsministerium entsandete M. Binder Inspector die hiesigen Fabriken; mit Ausnahme der Seiden-spinnerei wurde alles in bester Ordnung gefunden.

Kontrollversammlungen. Für die Honvédarmee am 19-ten Oktober für das gemeinsame Heer am 24. und am 25. ten im grossen Magistratsaale. Die Amtshandlung beginnt jedesmal um 8 Uhr Früh.

Zur Temesregulierung. Am Mittwoch langte mit dem Separatschiff aus Budapest die gemischte Donau-Regulierungskommission hierstades an Sie besichtigte die Donau und die Temes und erklärte wie wir aus sicherer Quelle erfahren, dass die Temes derart regulirt werden wird, dass selbst Postschiffe hereinfahren werden können.

Tiefbrunnen. Die Arbeiten am unterstädtischen Tiefbrunnen — vor der Gemeinde-Mädchenschule sind soweit vorgeschritten, dass man schon in den nächsten Tagen jene Tiefe erreicht, bei welcher man bei den übrigen Tiefbrunnen entsprechende Trinkwasser bekam.

bigen
te Fe
Temp

ist, b

wurde
schul
Nena

ner C
Orsov
garisc
schen
Person
an sen
her di
asgier
einges

— D
182 c
Sept.
30. Se

Semlin
sonen-
Giltig
Pancso
Nachm
Pancso
— Die
fahrt a
stands-
Abfahr
die Ab
erfolgt

gymnas
genek
gasabb
ber 4
isten t
ünnepl
tal: 1.
énekli
a király
József V
von An
oszt. t
„Szerad
ven szav
nuló. 5.
énekli
ber dala
novics D
Aeneise
ven, szav
8.) Hom
függő sz
denb) and
„A király
Marinkov
Szózat é
rény iske
az ifjuság

Kösz
fogyman
szönetét
fogyman
könyvtár
dekes nő
gyarozó s

Tö
Vé
4-én: Svire
niatti büny
ellent súlyos
tob er hó
pás niatti h
csalárd buk
hó 8-án: B
bünyg. —

A jól
deriti a ked
nagy sujt k
iök legyenek
a kik a „K
ve, ezen lap
lyek mindon
röl bár ki is
jelent számát
iönk neveve
vápmányokat
„Öszi róssa”,
„Umil a” be-
kép az erdőb
irt emelkedet
jó disziti.

A jól
deriti a ked
nagy sujt k
iök legyenek
a kik a „K
ve, ezen lap
lyek mindon
röl bár ki is
jelent számát
iönk neveve
vápmányokat
„Öszi róssa”,
„Umil a” be-
kép az erdőb
irt emelkedet
jó disziti.

A jól
deriti a ked
nagy sujt k
iök legyenek
a kik a „K
ve, ezen lap
lyek mindon
röl bár ki is
jelent számát
iönk neveve
vápmányokat
„Öszi róssa”,
„Umil a” be-
kép az erdőb
irt emelkedet
jó disziti.

illetőleg rész-
készpénzben

10%-os magyar
i, továbbá a
ának kővé-
élyi, duna-
szel, első ma-
és magyar
ényeiből, az
asút 5%-os
allamosított
ású 5%-os
magyar vo-
nosított ma-
% os arany
a magyar
elsőbbségi
elyek 1892.
esekké.
k a kamat-
apjára tör-
korábban

vényeit ki-
törvény-
4-ik szá-
czimlet: k
azon pénz-
mely pénz-
részt czim-

lt alaco-
zóó adó-
adóságek
s hasonló
si.

üzgymi-
járdék-
méréskel-
ésés köt-

ele után
készele-
ó arany-
i s ille-
ható föl.

teiten.

Kraisen
Büchler
ium mit
iese rie-
anspruch

anschlag
ht min-
penden-
afendes
ufendes
Gene-
mens ver-
Berichte
istrates
haltung
Jahres
rn ein-

Rutt-
Stekhardt,
Stadt-
n vier-

chmit-
smi-
or die
eidenden
ng ge-

Hon-
s ge-
ndlung

twoch
lapest
ssion
und
herer
t re-
chiffe

inter-
nein-
gitten,
jone
üb-
was-

Langer Tag. Gestern hielten die Gläubigen der israelit. Kultusgemeinde das größte Fest des Jahres, den Langer Tag. Der Tempel war den ganzen Tag über voll.

Bad. Wie heiss es noch bei uns immer ist, beweist der Besuch des Bades.

Impfung in den Schulen. Vorige Woche wurde im Gymnasium und in den Volksschulen die Impfung durch Dr. Ljubomir Nenadovics vorgenommen.

Aviso. Wegen in Serbien ausgebrochener Cholera landen die zwischen Budapest-Orsova verkehrenden Postschiffe nur an ungari-chen Stationen, dagegen verkehren zwischen Belgrad-Golubacz und Belgrad-Mitrovitz Personenschiffe, (laut Fahrplan) welche nur an serbischen Stationen landen, berühren daher die hiesige Vorkontumaz nicht. Die Passagierfahrten zwischen Semlin-Breska mussten eingestellt werden.

Wasserstand von 26. Sept. bis 1. Okt. — Das Wasser nimmt ab: am 26. Sept. 1.82 cm., am 27. Sept. 1.68 cm., am 28. Sept. 1.54 cm., am 29. Sept. 1.38 cm., am 30. Sept. 1.24 cm., am 1. Okt. 1.11 cm.

Fahrordnung des Lokalschiffes zwischen Semlin, Belgrad und Pancsova für den Personen-, Fracht- und eventuellen Schleppdienst. Giltig für Monat Oktober 1892. — Von Pancsova-Belgrad-Semlin: Vorm. 6 und 10^{1/2}, Nachmittag 4 Uhr. — Von Semlin-Belgrad-Pancsova: Vorm. 8, Nachmittag 1 und 7 Uhr. — Die Einfahrt in die Temes und die Ausfahrt aus derselben hängt von den Wasserstands- und Witterungsverhältnissen ab. Die Abfahrt um 6 Uhr Früh von Pancsova und die Abfahrt um 7 Uhr Abends von Semlin erfolgt von und resp. bis zur Vorkontumaz.

Iskolai ünnepély. A helybeli állami főgymnasium ifjusága 0 cs. apost. kir. Felcsé-ének legkegyelmesebb királyunknak legmagasabb névünnepe alkalmából folyó év október 4-én reggel 8 órakor tartandó hálaadó isteni tisztelet után a tornacsarnokban házi ünnepélyt rendez a következő tárgysorozat-
tal: 1.) „Királyhymnus“ Hofer Károlytól éneklő a főgymn. ifjuság. 2.) „Isten áld meg a királyt“ Fejes Istvánól szavalja Müller József VI. oszt. tanuló. 3.) „St. Sietans Eid“ von Anast. Grün, szavalja Óka Simon VII. oszt. tanuló. 4.) Kőlcsey Parainesiséből „Szeread a hazát“ című részlet szerb nyelven szavalja Pavlovics István VI. oszt. tanuló. 5.) „Nemzeti zászló“ Zsaskovszkytól, éneklő a főgymn. ifjuság. 6.) „A magyar ember dala“ Vargha Gyulától, szavalja Jovanovics Dusan V. oszt. tanuló. 7.) Vergilius Aeneise VI. énekeiből egy részlet latin nyelven, szavalja Schulz József VII. oszt. tanuló. 8.) Homeros Iliasa VI. énekeiből egy összefüggő szakasz görög nyelven, szavalja Hildendbrand Keresztély VIII. oszt. tanuló. 9.) „A király vesszeje“ Garay Jánostól szavalja Marinkovics György V. oszt. tanuló. 10.) Szózat éneklő a főgymn. ifjus. — E szerény iskolai ünnepélyre a t. cz. szülőket és az ifjuság barátait szívesen látja az intézet.

Köszönetnyilvánítás. A helybeli állami főgymnasium igazgatósága ezennel szíves köszönetét nyilvánítja t. Fuchs Károly főgymn. rendes tanárnak az intézet tanári könyvtára részére ajándékozott egy igen értékes növénytani (58 értékes képpel és magyarázó szöveggel ellátott) munkáért.

Törvénszéki csarnok.

Végtárgyalások. 1892. október hó 4-én: Szvicerz Arkadia orlovati lakos elleni hamis eskü miatti bűnügy. — Dragisits Szava jarkováci lakos elleni súlyos testisértes miatti bűnügy. — 1892. Október hó 6-án: Popovi Antal almási lakos elleni lopás miatti bűnügy. — Kohn Miksa idvori lakos elleni csalárd bukás miatti bűnügy. — 1892. évi október hó 8-án: Bozsia Zsiva és társai elleni lopás miatti bűnügy.

Irodalom.

A jól megválasztott olvasmány nem csak földeríti a kedv, hanem nemesíti a lelket is, miért a nagy sűjt kell fektetnünk arra, hogy olvasmányaink jók legyenek. E részben legjobban választanak azok, akik a „Képes Családi Lapok“ előzetes sorába lépve, ezen lap által nyújtott olvasmányokat élvezik, melyek mindenke lelket nemesítő s kedélyt vidító, amiről bár ki is meggyőződhetik, ha annak legutóbb megjelent számát, elolvassa, melyben nem csak jelesebb írónk nevével találkozunk, hanem valódi műbecű olvasmányokat fog találni abban; ilyenek a „Hős“, „Ószi róza“, „Kneipp a koleráról“, „Czigány jda“, „Umil“ be-zéyek és cikkek úgy Luczédi „Szent kerp az erdőben“ és Endrődi „Kossuth névnapjára“ írt emlékedett szellemű verse. A lapot számos illusztráció díszíti.

A „Képes Családi Lapok“ at mint az az idejű-

leg legelterjedtebb, legkegyesebb szépirodalmi lapot mi is a legmelegebben ajánljuk, főleg lapunk női olvasó közönségének figyelmébe. Ara egy évre 6 frt, félévre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr. Mutatvány-számokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal, Budapest, nagy korona utca 20. szám.

Beküldetett.

Selyem hamisítvány. Egészünk el egy mintát a venni szándékok fekete selyemből s a hamisítás rögön kiderült: Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégedésnél nyomban összepödrödik és csakhamar kiálszik, maga után csakály világosbarna hamut hagyván; addig a hamisított selyem (mely zairos színű-szallónás-lez és könnyen török) lassan tovább ég (mint hogy rostzállai a festanyagtól telítetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem pödrödik, csak meggöribül. Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, házhoz szállítva, postabér- és vámentesen szívesen küld bárkinek is mintákat akár egyes öltönyökre való-akár egész végekben levő valódi selyem szövetekből.

Felelős szerkesztő és lapulajdonos:
Dr. VIZOLY Z.

Hirdetések.—Inserate.

5835 szám
1892.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

A pancsovai m. kir. jószágigazgatóság kezelése alatt levő s alább megnevezett bértárgyak iránt az alább megjelölt helyeken és időben írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött szóbeli árverés fog tartatni. — Az árverés megkezdése előtt 10%-os bánatpénz teendő le. Az 50 kros bélyeggel és 10%-os bánatpénzzel s kellő felirással eltátozt írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverelő bizottság elnökének adandók át. A részletes feltételek a kincstári ispáni hivataloknál megtekinthetők. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Bérbeadtik: a pancsovai kir. kincstári ispánságnál 1892. évi október hó 13-án d. e. 9 órakor: Az osztrovai „Brza Vrba“ nevű halászlát jog, — melynek kiterjedése: a magyarországi Duna Brza Vrbától-Bacsinág, a ponyaviza a kubini határtól feléle a Dunába való ömléseig, továbbá a gájai határban a VIII. öblötzetben levő mocsarak, u. m.: Cserna-Bara, Divjlaka, Gucsá-Bara, Szlivovaeska Bara, Brész-Bara, Sugavicz-Bara, Láp, Grivája, Bratkovác és Vise. A deliblati határban a VIII. öblötzetben levő mocsarak, u. m.: Veliki és Máli-Oknó, Visny-Pány, Beló-Blátó, Dug-Bara, Ovcsarova-Bara, Ovcsarov-Preto, Pavlovicsa-Bara, Prekopanyicza, Gustya-Bara és Kalovita-Preto; végre: a dubováci határban a VIII. öblötzetben levő mocsarak, u. m.: Láp, Gustya-Bara, Gyapicze és Ervenicze patak 3600 frt kikiáltási ár, mint évi haszonbér mellett 1893. évi január hó 1-től 1895. December hó 31-ig terjedő bértartamra.

A nagybecskereki kir. kincstári ispánságnál 1892. évi október hó 18-án d. e. 9 órakor. A csentai 4-ik számú halászlát jog 90 frt kikiáltási ár, mint évi haszonbér mellett 1893. január 1-től 1895. december 31-ig terjedő bértartamra.

A fehértemplomi kir. kincstári ispánságnál 1892. évi október hó 21-én d. e. 9 órakor: 1.) A rebenbergi 1440 holdas homokkőbánya 12 frt kikiáltási

ár mellett 1893. január 1-től 1895. december 31-ig. 2.) Az „Ulmai-praedium“ nevű 25⁵² holdas szántó 389 frt kikiáltási ár, mint évi haszonbér mellett 1892. évi október hó 1-től 1893. szeptember hó 38-ig és végül: 3.) A „Kuib-Guga“-féle 16 holdas szántó 85 frt 10 kr. kikiáltási ár mellett 1893. január 1-től 1894. december hó 31-ig terjedő bértartamra.

Pancsován 1892. évi szeptember hó 25-én.

M. kir. jószágigazgatóság.

(Utánnomat nem díjaztatik.)

(Verpachtung mehrerer zur nagybecskereker, fehértemplomer und zum pancsovaer k. Ispanat gehöriger Gründe und Rechte am 13. Oktober 1892. 9 Uhr Vormittag in k. Ispanatsamte zu Pancsova.) 1—2

727. szám
1892.

Hirdetmény.

Az 1886. évi XXI. t. cz. 28. §-a értelmében közhírré tétetik, hogy Pancsova th. város az igazoló választmány által 1893. évre megállapított legtöbb adót fizetőinek névjegyzéke f. évi szeptember hó 29-től fogva 15 napra tájékozás végett a törvényhatóság székházán (a hirdetési szekrényben) közszemlére kitétetett.

Kelt Pancsován, 1892. évi szeptember hó 28-án.

Péter Pál
polgármester.

Gelegenheitskauf

Wegen Uibersiedelung aus Pancsova bin ich in der Lage dem g. Publikum mehrere Gegenstände zu billigen Preisen anzubieten.

Vor allem andern steht bei mir ein reiches Lager von

Meubeln
im wohlhaltenem Zustande.

Gute Weine und verschiedene Gattungen Liqueure.

Besonders empfehle ich meinen Vorrath von 12 Meter-Zentner

vorzüglicher Hausseife.

Anschluss ertheile ich bis 1-ten November bereitwilligst

Michael Tarnóczy
Restaurateur.

Diszklevel 1891. Arany érem
Zágráb. Temesvár.

Kwizda Restitutionsfluid-ja.
(Üditő nedv.)
Mosóviz lovak számára. Egy üveg ára 1 frt 40 kr.

30 év óta az udvari istallokban, a katonai és úri nagyobb istallokban használatban van, erősítésül nagy fáradaimk előtt és után az erő visszanyerése céljából, ficamodások, megbicsaklások, idegmerevségeknel stb. Kiváló dolgokra képesíti a lovakat training-nél.

Tessék a fenti védjegyre figyelni és határozottan KWIZDA Restitutionsfluid-jét tessék kérni.
— Kapható minden gyógyszerertárban és gyógyszerertárban. 15-
1892. 15-
áru üzletben.

Magyarországi főraktár: Török József gyógyszerertára Budapest, király-utca 12. sz.

11490. szám
1892.

Hirdetmény.

A városi törvényhatóságnak 1892. évi szeptember havában volt állapotáról szóló és az 1886. évi XXI. t. cz. 73. §-a n.) pontjának rendelkezéséhez képest szerkesztett a folyó évi október havi városi th. bizottsági rendes közgyűlésnek bemutatandó polgármesteri jelentés a városi főjegyzőnél közbetekintésre ki van téve.

Mit ezennel közhírré teszünk.

Kelt Pancsova th. város tanácsánál 1892. évi szeptember hó 29-én.

Péter Pál
polgármester.

5331. szám
1892.

Hirdetmény.

Az őszi időszak bekövetkeztével figyelmeztetnek kereskedőink, kik téli időre elegendő mennyiségű **petroleum** kívánják magukat ellátni, miszerint a városi tűzrendészeti szabályrendelet értelmében — üzlethelyiségükben az ásványolajból (petroleum) csupán **két hordonyi** (2-8 m. mazsa) mennyiséget tarthatnak kéznél és hogy a most jelzettnél nagyobb mennyiségű ásványolajat csakis hatósági engedélyhez kötött oly helyiségekben tarthatnak, a melyek lakott épületektől **50 méternyi távolságban** vannak.

Ezen rendelkezésnek az érdekeltek részéről betartása folytonosan ellenőriztetni fog. — Kihágások igen érzékenyen fognak büntettetni.

Pancsova 1892. szeptember 30.

A városi kapitányság:

Dr. Ruttner Sándor
városi rendőr főkapitány.

5068 sz.
1892.

Hirdetmény.

Gyorgyev Koszta és Pavlov Steván helybeli lakosok juhnyájában a himlő járványszerűleg fellépve e hatóság a járvány tova terjedését meggátlandó, az 1888. évi VII. t. cz. és az állami főállatorvos úr javaslata alapján következő óvintézkedéseket rendelte el; —

a.) a két juhnyáj a Temes folyó jobb parti részén levő réten (és pedig a Szibnicza és Duna közti részén) elkülönítetik és a két nyájhoz tartozó összes juhok beoltása elrendeltetik; a most nevezett réten más juhnyájnak legeltetése tilos; az ellenőrzést külön e célra felállított örök eszközlendik;

b.) városunk egész területén levő juhokra nézve a marhalevelek kiadása a járvány megszüntéig beszüntetik; ennélfogva tilos a járvány tartama alatt juhokat a város területéről kihajtani; juhoknak a város területén való behozatala csupán közfogyasztási célból van megengedve, a behajtott juhok te-

hát a városból többé vissza nem hajthatók; hetivásárainkra pancsovai juh a járvány tartama alatt fel nem hajtható; —

c.) felhívtnak a helybeli juhtulajdonosok miszerint a birtokukban levő (juhokra szóló) marhaleveleket a kapitányságnak megőrzés végett haladéktalanul szolgáltatassák át; —

d.) figyelmeztetnek a szomszédos községek különösen Bányos község előjárósága, miszerint a határos közlegelőikön levő juhnyájainak pancsovai juhnyájjal történhető érintkezés megakadályozása végett a szükségeseket saját hatás körükben tegyék meg;

e.) a nevezett két pancsovai juhtulajdonos nyáinak fertőtlenítése elrendeltetik, egyben kimondatik, miszerint a fertőzött két juhnyájtól eredő tej megsemmisítendő, az elhullott juhok a gyepmesteri térre szállítandók a hol azok bőre további intézkedésig elhelyezendő; —

f.) a vámsorompó-őrök utasítottak, miszerint a juhoknak a városból

való kihajtását avagy a város belterületére való behajtását akadályozzák meg, kivéve ha a behajtás közfogyasztási célra történik, mely esetben, a juhtulajdonosok figyelmeztetendők, hogy a juhok a városból többé vissza nem hajthatók, tehát itt okvetlenül eladandók; —

g.) a beteg nyájak juhászainak nyájukat elhagyniok nem szabad. —

Miről Pancsova tíf. város tekintetes tanácsa, a belgrádi cs. és kir. oszt. magyar consulat, az összes szomszédos községek (különösen Bányos község) előjáróságai, fentnevezett két juhnyáj tulajdonosai, végül a városi vámsorompó-őrök értesítettai, az egész hirdetmény pedig a helyi lapokban szintűgy dob szó utján közzétetni rendeltetik.

Pancsova 1892. évi szeptember hó 28-án.

A városi kapitányság:

Dr. Ruttner Sándor
városi rendőr főkapitány.

KEIL ALAJOS-féle
Padlózat-fényezés
(GLASUR)
legkitünőbb mázó-szer puha padló számára, 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr.
1 kis palaczk ára 68 kr.
Viaszk-kenőcs
legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, egy köcsög ára 68 kr., mindenkor kapható:
2053. 8-7 **ARSENIEVIC Th.-nál Pancsován.**

A legújabb és legolcsóbb politikai és közdasági Napilap
MAGYAR UJSÁG
Laptulajdonos: Dr. FENYVESSY FERENC orsz. képviselő.
Előfizetési árak: 1 óra 1 frt, 1/2. évre 3 frt, 1/2. évre 6 frt, 1 évre 12 frt.
Egy szám ára: 3 kr., vidéken 4 kr.
A „Magyar Ujság” kiadóhivatala egész éves és fél éves előfizetőinek azt az állandó kedvezményt nyújtja, hogy a „Magyar Ujság” VALAMENNYI SORSJEGYEIRE, melyek Magyarország és Ausztria összes törvényesen engedélyezett sorsjegyeinek két csoportjából állanak és a magyar leszámító és pénzváltóbanknál letétbe helyeztetek, játszanak és évenként 65 csoportonként 65, tehát 130 huzásban részesülnek a csoportonként 3 és 1/2. tehát összesen 7 millió nyereségre játszanak.
A „Magyar Ujság” rendszeren 16 oldalnyi terjedelemben, de gyakran 20 és 24 oldalon jelenik meg és a rendes gazdag rovatokon kívül állandóan két vezércikket, két tárca és ismeretterjesztő cikket és két kitünő regényt közöl, melyek közül a 1/4. éves előfizetők 1 kötetet, a 1/2. éves előfizetők 2 kötetet és az egész éves előfizetők 4 kötetet kapnak, miután a lapban közölt kitünő regények külön kötet alakjában is megjelennek.
Mutatványszámokat kívánatra ingyen küld a
„Magyar Ujság” kiadóhivatala
BUDAPEST, IV. kerület, granátos-utca 1. sz.
4-3

Csakis a világhírű cigarettapapirost használjátok
Les Dernières Cartouches jegygyel
Braunstein Frères
párizsi gyárból, 65. Boulevard Exelmans.
Ezen gyártmány papiripar diadala és a cigarettapapiros eszményképe.
Ezen cigarettapapiros és cigarettahüvely gyári raktára:
Bécs, J. Schottenring 25. 1935. 25-13
A valódi francia „Les Dernières Cartouches” cigarettapapirunk valamint a valódi francia cigarettahüvelyek a „Les Dernières Cartouches” Pancsován MAY MARK úrnál kapható.

Nyomatott Koszanic Miklósnál Pancsován.

PANCSOVA ÉS WERKERLE

Politikai és társadalmi hetilap.

WOCHENBLATT für POLITIK und SOCIALE INTERESSEN.

Tárcza. — Feuilleton.

A francia irodalmi cigányok életéből.

— A Gondviselés küldöttje. —
Fordította Cs. R.
(Vége.)

— Ha szomorú játékok kellene írnom, úgy éppen ez volna a kellő pillanat, hogy a bizodalmaszt fölépítessem.

Neve Narreddin, vagy Ozman volna, ki diszkrét pártfogói mimikával közeledik a hóshöz; s ki, hogy ettől a titkot kicsalja, körülbelül következő verseket alkalmazza:

Nemes szívét uram, minő bánat nyomja,
S fölséges homlokát a föld felé vonja?
Allah szegül talán óhajának ellen?
Vagy Ali az ádáz, vakmerőn, kegyetlen
Elvitte földetlen földekre a lánykát,
A ki fellobogtatá szeme, szive lángját?

De fájdalom most nem írhatok tragédiát, s így mellőznöm kell a bizodalmaszt, bármennyire is hasznát vehetném e pillanatban.

Hősünk korántsem az, a minek lenni látszik, de a turbán sem teszi még a törököt. A fiatal ember nem más mint Rudi barátunk, és nagybátyja Monetti, a kinek számára épen most szerkeszti „A tökéletes kályha-gyáros” című kézikönyvet. Mert nem szabad felednünk, hogy Monetti úr, egészen szakmájának élt, s hogy napjait a „kályha-gyártás” tökéletesítésében töltötte el. A tiszteltemtől piemonti annyira ment e tekintetben, hogy még Cicerónak a költőről tett mondását is magára és szaktársaira merete alkalmazni. Így kiáltott föl a lelkesültség magasztos perceiben nem egyszer „Nascitur poe... liers! A kályhakészítő születik!” Egy alkalommal arra a szép gondolatra adta fejét, hogy azon művészet alapszabályait, — melynek praktikus kivitelében mester volt — kánonba öntse; ha egyébert nem, úgy legalább a következő nemzedékek boldogítása végett. E célra, miként láttuk, magához vette unokáncsészt, hogy vele eszméinek kincsét, kellő alakba öntesse. Rudolfnak szabad szállása, élelmézése stb. volt, s azonfelül a kézikönyvnek megjelenése után még száz tallér munkadíj.

Hogy öcsészt munkára buzdítsa, Mo-

netti úr mindjárt a legelső napokban kifizetett neki ötven frankot. De Rudolf, ki ily nagy összeget egy év óta nem is látott, nem hogy írt volna, majdnem örülten odahagyta a házat és csak 3 nap mulva tért vissza minden nélkül! Monetti, ki nagyon is szerette volna kézikönyvét nyomtatva látni, mivel, disz-okmányt remélt nyerni, új pajkos-ságoktól tartott ócsese részéről.

Hogy ezt megelőzze, elvette tőle ruházatát és ráadta a keleti öltözetet, melyben az imént eszeteltek.

A híres kézikönyv azonban mind ennek dacára még is csak nagyon lassan haladt előre, mivel Rudolf, az irodalom e neméhez sem kedvet és még kevésbé hivatottságot nem érzett magában.

A nagybácsi, — öcscsének, a kályhakészítés fennsége művészete ellen elkövetett hallatlan közönyösséget azzal bosszulta meg, hogy a szenvedések egész táborát zúdította rá.

Majd megrövidítette ebédjében, majd meg dideregni hagyta és nem ritkán a dohánnyt is meg vonta tőle.

Egy vasárnapon, midőn Rudolf a „szelölőcsövekről” szóló czikken már vért és tintát izadott egyszerre ellökte a tollát és föluggrott, hogy virágos kertjében föl s alá sétálgasson.

De mintha az egész világ ellene esküdött volna, s mintha mindenki vele akarna gunyolódni és csakis az ő irigységét ingerelni: minden egyes ablakban, ugyanannyi dohányszót látott.

Egy új palotának aranyozott erkélyén kényelmesen szitta, hálókabájában egy orosz lány, az arisztokratikus havannát. Főlebb egy emelettel, bodor füstöt hányt illatos török-dohányból, mely borostyánkővíű csibukban égett — egy művésznő.

Egy csapszék ablakában szűresülte sörét egy vaskos német; mechanikus pontos-sággal, nehez felegeket ergetve kulmi porcellánjából. Lenn az utcán munkások siettek haza: szájukban tartva orromelegítőjüket; sőt az elhaladó gyalogosok is dohányoztak egytől-egyig.

— Szerelmes istenem! sóhajtott irigységtől telve Rudolf: rajtam és nagybátyám fűtőin kívül, a teremtés minden lényé fűstől e perczben.

Homlokát áltányának karfájára támasz-

totta, hogy annál jobban elmélkedhessék az élet keserűségein.

Csengő nevetés hallatszott föl hozzá. Rudolf előre hajlott, hogy megtudja a vele tréfálkozó kivoltát. Ez nem volt más, mint a földszinti lakók egyike: Szidi kisasszony, a Luxembourg színház első szerelmese, ki őt huzamos időn át tartotta szemelőtt.

Szidi kisasszony, kilépett a maga áltá-nyára, rátett egy piczike szivarpapírra egy kevés aranyszínű dohánnyt, melyet szépen himzett bársony-zacsokból szedett elő és az egészet összecsavarta kastiljai ügyességgel, ujjai között.

— Oh a gyönyörű dohány-zacsokó, mormogá Rudolf álmélkodásba mélyedve.

— Ugyan ki lehet ez az Ali-Baba? gondola maga részéről Szidi. Ez alatt azon tűnődött, hogy miként ereszkednek Rudolf-fal legkönnyebben beszédbe, hasonló törtéfejét, az ál-török.

— Istenem, istenem! mondá mintegy magával beszélve a lány: ismét nincs gyufám.

— Ha megengedi kedves kisasszony, bátor leszek néhány szállal szolgálni. Erre belegönyöftött néhányat egy papirkáta, melyet az alatta levő áltányra bocsátott.

— Nagyon köszönöm válaszolá Szidi, szivarkáját meggyújtva.

— Kis asszony! Engedje meg, hogy e kis szolgálat fejében, melyet jó angyalom kegyednek tennem engedett egy kis kéréssele forduljak kegyedhez.

— Ej, ej, már kész a kéréssele, gondolá magában Szidi, ki a költőt annál figyel-mesebben kezdé vizsgálni. Oh törökök! igaz ugyan, hogy az állhatatosság nem erős oldaluk, de azért őket részemről igen kedves embereknek találom. Szóljon bátran, teledi Szidi Rudolfhoz föltekintve: mit kíván?

— Az égre kérem: ajándékozzon meg egy kis dohánnyal; már két napja, hogy nem dohányoztam; Csak egy pipa....

— Ezer örömmel uram.... de hogy juttassam kezeihez a dohánnyt? Nem volna szives lefáradni hozzám?

— Fajdalom! nem tehetem, válaszolá Rudolf; bevagyok zárva. De eszembe jut egy nagyon egyszerű mód, hogy miként segíthetünk a dolgon, mondá Rudolf.

Ezzel megkötötte pipáját, melyet a czérna szálon az áltányra bocsátott, hol Szidi kisasszony kis kezeivel megtöltötte.

nek beszédére. Az alkotmányos leje-delem kevés, de láthatólag az a yai boldogság érzésétől sugallt szóval konstatálja, hogy viszonyaink az összes hatalmakhöz minden tekintetben barátságosak maradtak, a hármasszövetség újból érvényesítette üdvös, ellen-állhatatlan hatását a világ béke állandó fenntartására s ebben hatékonyan támogatott a népek békevágya által, a gazdasági szerződési politika oly szerencsésen választott úja betartatott s Kelet felé tovább fejlesztetett, hogy végül a kiadások előirányzása körül az állami pénzügyekre való tekintet volt mérvadó s ennek megfelelőleg kizárólag elkerülhetlen és halaszthatatlan több-kiadások, ezek is csak jelentéktelen összegben, vétettek föl a delegációk elé terjesztett közözügyi költségvetésbe. A

következik a nasonio iadói taragott osztrák is. Dr. Wekerle az összes tárczákat kielégítő eszközökkel dotálja az örvendetes virulás továbbfejlesztése végett a közélet minden terén s költségvetése mégis egy kis felesleggel záródik. E mellett majdnem mindenkire nézve bizonyos, hogy a zárszámadások e költségvetés után is meglepő több — bevételeket fognak felmutatni, sok millióra rugó feleslegben fognak végződni. Ezenkívül szintén kétségtelen, hogy a valutarendezés nagy műve is usque ad finem simán és biztosan keresztülvitetik és sokkal gysabbban befejeztetik, mint eredetileg remélni mertük.

Ez az állami hatalom.

in solch betriedigendes Geleise zu bringen, der Löwenantheil am Gelingen — kann aber Wekerle doch nicht abgesprochen werden.

Bekanntlich mehrten sich die Ausgaben der einzelnen Reasorte fast jedes Jahr und doch weiss der unerschrockene Finanzminister die Waage derart zu lenken, dass keine Störung eintrete.

Mit Recht hat Wekerle in seinem Exposé auf den Sieg hinweisen können, den ihm sein Fleiss, seine rastlose Thätigkeit gesichert haben. Die Rubriken der Einnahmen und Ausgaben sind auf reine Wahrheit gestützt und reel in jeder Hinsicht bis auf die Minutiosität. Mit Genugthuung hat sich die Regierung auf die Aufhäufung der Baargelder des Staates auf die Konso-

Erre Rudolf nagy ovatossággal újra fölhozta a magasba, hova minden baj nélkül föl is érkezett.

— Oh bájos kis asszony, kiálta föl lelkesülten: de szászorta jobban izlenék most pipám, ha szép szemeknek tűzénél gyűjthattam volna rá.

A szeretetre méltó hízelgés talán éppen századik kiadását érte már; de Szidi kisasszony mind ennek dacára még is újnak és kiűnőnek találta.

— On hizeleg nekem! volt a kötelességszerű válasz.

— Korántsem kedves kis asszony! Biztosítom, hogy nekem a három gráciánál is szebbnek látszik lenni.

— Ali-Baba csakugyan galáns ember, gondola magába Szidi.

— Ön csakugyan török? kérdé tovább.

— Nem annyira hívatásból, mint inkább szükségéből, felelé Rudolf. Én drámaíró vagyok asszonyom!

— Én pedig drámai művész, viszonzá Szidi.

Kis idő múlva folytató:

— Szomszéd úr! Legyen szerencsém a mai dére, majd az estét is együtt tölthetjük.

— Kedves kisasszony! válaszolá Rudolf: meghívása annyit jelent, mintha a paradicsom kapuit tarták volna föl előttem és még sem fogadhatom el becses meghívását. Mint említeni szerencsés valék, — be vagyok zárva; bezárva saját nagybátyám Monetti, a kályhakészítő úr által, kinek jelenleg titkára vagyok.

— Ennek dacára is velem fog ebédelni, válaszolá Szidi:

Figyeljen csak: szobámba megyek és kopogni fogok a menyezeten. Azon a helyen, melyen kopogni fogok, vizsgálja meg jól a padlást; hol nyomára fog akadni egy szelöltető ablaknak: úgy nevezett Judásnak, mely azonban már sok idő óta le van szegve. Ha sikerül a deszkát eltávolítani, mely a Judást elzárja, úgy, — bár mindenkünk szobájában marad — még is együtt ebédelhetünk.

Rudolf azonnal hozzálátott a dologhoz és rövid öt perc múlva a két szoba közötti összeköttetés már helyre volt állítva.

— A nyilas kicsiny ugyan, de mind a mellett elegendő arra, hogy szívemet azon

keresztül átadhassam kegyednek, folytatá Rudolf.

— És most ebédelhetünk is... mondá Szidi. Csak terítsen önmagának, én átnyújtom majd a tálat.

Rudolf lebecsátotta turbányát egy zsinagoga a Szidi szobájába, hogy étkekkel megterhelve onnan ismét fölhúzza. Erre úgy a költő, mint a művész hódolattal az ebédhez. Szájával a pástétomot, szemével pedig Szidit látszott Rudolf elnyelni.

— Kedves kisasszonyom! mondá bevégezett ebéd után a költő: jóvoltából kielégítettem gyomromat, vajha kielégíthetném szívem telhetetlenségét is, mely oly sok idő óta böjtöl már.

— Szegény ember felelé Szidi.

— És ezzel fölállt az asztalra és odanyújtotta kezét, mit a költő a csókok özönével árasztott el.

— Oh be kár, hogy úgy nem cselekedhet, mint szent Dónes, ki tudvaleg azzal a joggal bírt, hogy fejét a kezében hordhatta — kiálta föl a fiatal ember.

Az ebéd után szerelmes — irodalmi társalgás kezdődött. Rudolf megemlítette a „Boszuállót” Szidi pedig a dráma felolvasását kívánta. Az ablaknak támaszkodva, hozzáfogott Rudolf a darab declamációjához, mit a művész, hogy annál jobban élvezhesen, egy a szekrény tetejére állított székéből hallgatott végig.

A „Boszuállót” Szidi remekműnek nyilvánította s megígérte a költőnek — mivel a színháznál „bizonyos” befolyása volt — hogy előadását kieszközli.

A mulatságot azonban éppen a leggyöngédebb percben megzavarta Monetti bácsi, kinek léptei — könnyek, mint a köböl való vendég lépései — a lépcsőkön hirtelen hallatszottak. Rudolfnak alig volt még annyi ideje, hogy a Judást ismét elzárja.

— Ime! szóla öcséséhez Monetti, ime egy levél, mely már hetek óta üldöz.

— Hadd látnom, felelé Rudolf. Bátyám, kiálta az irat megolvastása után: bátyám én gazdag vagyok, dúsgazdag.

E levél hozza nekem a hírt, hogy a virágjátékoknál az akademiától kifizűzött, háromszáz frankot megnyertem! Gyorsan kabátomat és egyet-másomat! Sietnem kell bábérjaim után: várnak már a Capitolumon,

— Hát a szelelőcsövekről szóló cik kem, válaszolá Monetti hidegen.

— Itt nincs szó a „szelelőcsövekről” kedves bácsikám. Jobban cselekszik, ha kiadja holmimat. Nem szeretnék ily costumben az utcára menni...

— Száz szónak is egy a vége: innen nem fogsz előbb kimenni, míg kézikönyvem el nem készül, válaszolá a kályhagyáros ismét becsukva maga után az ajtót.

Midőn Rudolf magára volt, csakhamar urává lett a helyzetnek. Egy lepedőjét, melyet nagy ügyességgel kötéllel font össze, odaerősítette az áltányhoz és — nem tekintve a vállalat veszedelmességét — leereszkedett azon, a Szidi áltányára.

— Ki az? kiálta emez, midőn Rudolf az ablakon kopogtatott.

— Csend! hangzott a költő felelete. Nyisson ajtót!...

— Mit akar? és kicsoda?

— Még kérdezhet ilyet? A „Boszu álló” szerzője, ki szívét óhajta visszavenni, mely a Judáson át szobájába esett.

— Szerecsélen fiatal ember, kiálta még mindig bámulva a szívesznő. Nem felt attól, hogy szerecsélenül jár?

— Lássá kedves Szidi, válaszolá Rudolf, és ezzel előmutatta a levelet, melyet egy óra előtt kapott. A mint saját szemével láthatja, dicsőség és gazdagság mosolyognak nekem... Vajha a szerelem is hasonlóan cselekednék!...

— Egy férfi öltöny segítségével, mit Szidi kerített, elhagyta Rudolf másnap reggel Monetti házát.

Első szándéka is az volt, hogy a virágjátékok akademiái titkárát fölkeresse és hogy tőle a száz tallér értékű tískerozsát átvegye. A csengő tallérok élet dolgában versenyt tartottak a rózsá virágával, s egy napal sem élték ezeket túl.

Egy hóval később meghívót kapott Monetti úr, melyben öcsése a „Boszuállót” első előadására invitálja. Szidi tehetségének lehetett köszönni, hogy a darab tizenhét előadást ért, s hogy szerzőjének negyven frankot jövedelmezett. Egy darab idő múlva — nyár volt — következő adresz alatt lehetett Rudolfot találni: Avenue de Saint-Cloud, harmadik fa, ötödik ág, a bolognai erdőből balra.

A lap sz. 1.000
1 frt 25

A lap me. nélküli be. hasáboz. 30 kr. id. gálunk. M.

Előf. OK

Vidék. Midőn előf. mind a g. mielőbb. Az láthatók.

Prán

Mit Quartal Indem v. fernerer laden, e. nenten, diesen m. Die Kopfe d.

Egy ben épen beszéd, ezuttal v. nek besz. delem ke. boldogság. statálja, hatalmak. rátságsal. ség újból. állhatatlan. fenntartás. mogattat. a gazdasá. rencsésen. Kelet fel. végül a k. állami pé. mérvadó. elkerülhet. adások, ez. szegben, terjesztett.